

ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ РАДА СА ДАРОВИТОМ ДЕЦОМ

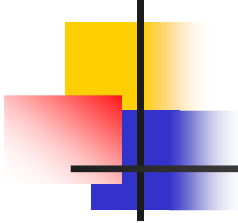
- Како организовати рад са даровитом децом у предшколској установи

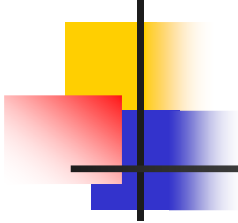
Шта су циљеви рада са даровитом децом?

- Проналажење начина за "ослобађање" потенцијала детета
- Обезбеђивање понуде креативних активности која ће дозволити детету да истражује свет око себе
- Стварање подстицајног окружења за дететов развој
- Подршка родитељима да помогну свом детету и васпитачу/ици

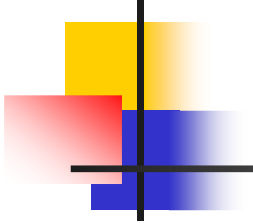
Претпоставке на којима се заснива рад са даровитом децом (1)

1. Рано детињство је основа каснијег живота, а значајно је и само по себи
2. Деца се развијају различитим темпом и на различите начине - све области развоја су значајне и међусобно испреплетане
3. Сва деца имају способности које могу и треба да буду идентификоване и промовисане
4. Деца уче из свега што се дешава њима и око њих, не делећи своје учење на предмете и дисциплине

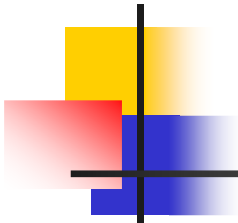
Претпоставке на којима се заснива рад са даровитом децом (2)

1. Деца успешније уче кад нешто раде (кроз акцију), него из предавања (слушајући другог)
2. Деца најбоље уче кад си активна и заинтересована
3. Деци је потребно време и простор да би постигли квалитетан рад
4. Игра и разговор су главни начини на које деца уче
5. Односи које деца имају са другом децом и одраслима имају централни значај за њихов развој

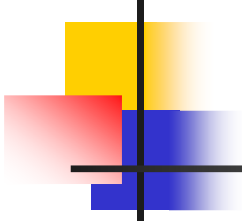
Како игре помажу развој даровитости - примери

- **Игре које помажу акомодацију ока** – игре лоптом и игре прескакања
 - Лопта је идеално средство за ове вежбе, јер пратећи лопту око стално акомодира, а вежбе се разликују, зависно од узраста
- **Игре за развој координације покрета и моторике** - игре ротације, прескакања, провлачења
- **Игре за развој брзине размишљања и закључивања** - игре учења апстрактних симбола као што су заставе, саобраћајни знакови...
- **Игре за развој функционалног мишљења** – разне питалице прилагођене нивоу разумевања детета
- **Игре за развој меморије** - игре асоцијативног памћења речи или симбола, али и многе друге игре које могу бити сложеније у зависности од нивоа развоја детета

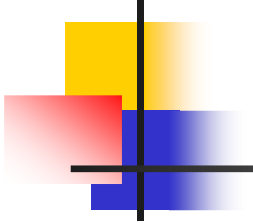
Принципи успешног планирања рада са даровтом децом

- Подстицање истраживања код деце
- Проналажење необичних детаља и углова посматрања свакодневних догађаја и предмета
- Уношење промена у постојећа стања, ситуације, објекте
- Уочавање и формулисање проблема и стратегија њиховог решавања
- Уочавање целине и делова
- Упознавање са културним благом човечанства

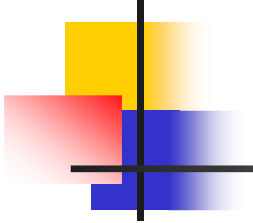
Подстицање истраживања код деце

- Цртање, сликање, моделовање
- Пружање могућности детету да поставља питања
- Драмско представљање појединих збивања (пантомима, уживљавање у различите ликове, њихово подражавање)
- Певање, музичке и ритмичке импровизације

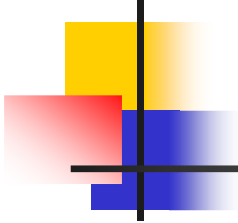
Проналажење необичних детаља и углова посматрања свакодневних догађаја и предмете

- Измишљање нових варијанти неког збивања полазећи од познатих детаља
- Измишљање импликација према услову који је задат ("Шта би било, кад би...")

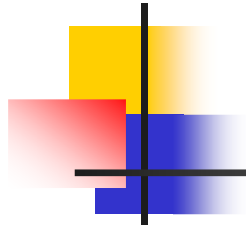
Уношење промена у постојећа стања, ситуације, објекте

- Уношење измена у речи
- Извртање познатих прича
- Мењање ликова и гестова
- Повезивање више прича у једну
- Мењање правила у играма
- ...

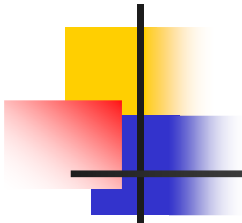
Уочавање и формулисање проблема и стратегија њиховог решавања

- Загонетање
- Надмудривање
- Постављање провокативних питања
- Проналажење разноврсних одговора
- Решавање игровних проблема
- Налажење излаза из хипотетичких ситуација

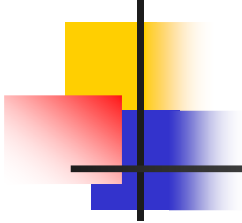
Уочавање целине и делова

- Игре у којима се састављају речи и реченице
- Настављање прекинуте приче
- Замишљање и цртање детаља који недостају
- Уобличавање неструктурираног материјала

Упознавање са културним благом човечанства

- Сусрети са уметницима, ствараоцима
- Разговори о уметничким делима и културним догађајима
- Посете уметничким и другим манифестацијама у области културе

Утицаји на испољавње даровитости у вртићу

НЕГАТИВНИ

- Незанимљивост активности
- Претерано наглашавње спољашњих критеријума успеха (поређење са другима)
- Ситничавост и неповерење васпитача/ице у способности детета
- Нетолеранција васпитача/ице за одступања од уобичајеног и прихваћеног мишљења или начина мишљења

ПОЗИТИВНИ

- Омогућити деци слободу и охрабривати их у самосталном мишљењу и поступцима
- Омогућити задовољавање радозналости и њено даље развијање
- Омогућити савладавање основних знања и вештина
- Омогућити и осигурати понављање ради потуног усвајања основних знања и вештина
- Подстицати и награђивати дивергентно мишљење, машту перцептивно представљање

Шта је важно да се запамти?

1. Обезбеђивање општих подстицаја за “ослобађање” различитих даровитих капацитета код деце (“интелектуално богата средина”)
2. Идентификовање појединачних даровитих капацитета (посматрање понашања и продуката дечјих активности)
3. Креирање подстицаја за испољавање сваког од тих капацитета (додатно “обогаћивање” средине)
4. Мотивисање деце да испоље своје даровите капацитете (проналажење начина да се подстакне природна мотивација детета за изражавањем)
5. Креирање плана и програма додатних, индивидуалних подстицаја деци која се посебно истичу у некој/неким областима (додатни материјали, додатни садржаји)